

Jan Grześkowiak, Zbigniew Połczyński

Toruń, ul. Dominikańska 1-9

Informator Archeologiczny : badania 16, 284-285

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania prowadził mgr Eligiusz Dworaczyński i Andrzej Cetera. Finansował WKZ w Tarnowic. Czwar-ty sezon badań. Ruiny zamku /XIV-XVI w./.

Kontynuowano prace wykopaliskowe w ramach pierw-szego etapu badań, którego zadaniem było uchwycenie układu nawarstwień i reliktyw architektury wzdłuż głównej osi wschód-zachód oraz prostopadłych osi pomocniczych. Rozpo-częto ponadto eksplorację wykopów szerokoprzestrzennych drugiego etapu, w miejscach koncentracji murów o węzłowym znaczeniu dla poznania pełnego rzutu obiektu.

Prace wykopaliskowe prowadzono w dwóch rejonach:

- 1/ na zachodnim cyplu wzniesienia zachodniego, zajmowanego przez tzw. zaplecze gospodarcze zamku,
- 2/ na zachodnim stoku wzniesienia wschodniego zajmowanego przez zamek właściwy, w "siodle" pomiędzy wzniesieniami oraz we wschodniej części wzniesienia zachodniego.

W wyniku tych prac odkryto fragmenty kamiennych fundamentów i negatywy muru obwodowego w zachodniej partii założenia oraz przyczółka mostu na zachodnim stoku "siodła" datowane na wiek XIV. Mury te pochodzą z pierwszego etapu budowy zamku.

W południowo-wschodniej partii wzniesienia zachod-niego, w miejscu lokalizacji domniemanej bramy głównej, od-kryto dwa pomieszczenia o szerokości 3,5 m, otwarte w kierun-ku południowym, których mury mają solidne fundamenty kamien-ne, wpuszczone głęboko w skałę. Wątek ścian i wymiary cegieł datują obiekt na XIV wiek. W chwili obecnej nie można stwier-dzić czy odkryte mury są pozostałością bramy.

W wykopie założonym w "siodle" spodziewano się uchwycić ślady skłupów podtrzymujących most. Ze względu na znaczną grubość warstw destrukcyjnych nie zakończono eksplo-racji w tym roku. Odkryto natomiast bardzo czytelny, pełny układ nawarstwień od XIV do XVI wieku, który w innych miej-scach został przeważnie zniwelowany.

Wśród materiału ruchomego, obok licznych fragmen-tów naczyń z XIV do XVII wieku, znaleziono sporo kafli pie-cowych oraz przedmioty żelazne, jak groty bełtów kuszy, okucia i noże, a także formę do odlewania kulek. Ponadto znaleziono kilka monet i kostkę do gry.

Badania będą kontynuowane.

WŁOCŁAWEK-Szpetal Dolny
ul. Przesmyk 4b

patrz
okres nowożytny

TORUŃ
ul. Dominikańska 1-9

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków Pracownia Archeo-
logiczno-Konserwatorska
Oddział w Toruniu

Badania prowadzili dr Jan Grześkowiak i mgr Zbigniew Połczyński /autor sprawozdania/. Finansował WKZ w Toruniu. Pierwszy sezon badań. Kościół św. Mikołaja i klasztor Dominikański /XIV-XIX w./.

Celem badań jest weryfikacja dostępnych źródeł historycznych i rozpoznanie stratygrafii stanowiska. Wytyczono wykop o powierzchni 200 m² i wymiarach 5 x 40 m na osi zbliżonej do kierunku północ-południe. Usytuowany został w domniemanej zachodniej części obiektu. Rozmiary i usytuowanie wykopu stworzyły możliwość uzyskania przekroju poprzecznego kościoła.

W wyniku prac badawczych uchwycono rzut partii przyziemia zachodniej części kościoła św. Mikołaja wraz z przyległym do niej fragmentem zabudowań klasztoru /część wirydarza/. Wszystkie odsłonięte relikty architektoniczne datować można w oparciu o źródła historyczne na 2 połowę XIV wieku.

W wyniku dotychczasowej eksploracji wyróżniono sześć warstw kulturowych, z których najstarsza datowana jest na 1 połowę XVII wieku, a najmłodsza sięga czasów nowożytnych. Na okres zimowy prace przerwano na głębokości 150 cm od obecnego poziomu użytkowego.

W efekcie badań uzyskano liczny materiał zabytkowy, na który składają się głównie ceramika średniowieczna i nowożytna, w ilości 906 fragmentów. Do zabytków ceramicznych zaliczono również krucyfiks gliniany datowany wstępnie na XVIII wiek. Poza tym znaleziono 1.143 fragmenty naczyń szklanych, witraży i szkła okiennego. Wśród metali, których wydobyto 209 większość stanowią gwoździe. Na uwagę zasługuje 38 monet miedzianych i srebrnych. Są to głównie szelągi Jana Kazimierza, Zygmunta III, Gustawa Adolfa i Augusta III datowane na XVII i XVIII wiek.

W skład zabytków ruchomych wchodzi również kształtki ceglane i detale architektoniczne, których zarejestrowano 478 i wyróżniono 25 typów. Wyeksplorowano dotychczas jeden grób szkieletowy, datowany wstępnie na podstawie zachowanego krucyfiksu na XVIII wiek.

Badania będą kontynuowane.

TORUŃ
ul. Rabsiańska 20

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Toruniu

Badania prowadził dr Jan Grześkowiak /autor sprawozdania/ przy współudziale mgr. Zbigniewa Połczyńskiego. Finansował WKZ w Toruniu. Pierwszy sezon badań. Okres średniowieczny.